

Література

1. Шандригось В.І. Використання комп'ютера у підготовці вчителя фізичної культури до уроку. Методичні рекомендації на допомогу вчителям фізичної культури. – Тернопіль: ТДПУ, 2002. – 92с.
2. Бубела О. Ю. Оптимізація процесу формування постави у дітей молодшого шкільного віку з використанням комп'ютерних технологій: Автореф. дис...канд.наук. з фіз. вих. і спорту – Л., 2002. –17 с.
3. Скалій О.В. Комп'ютерні технології диференціації процесу фізичного виховання школярів (на прикладі навчання плавання): Автореф. дис...канд.наук. з фіз. вих. і спорту – Л., 2002. –24 с.
4. Скалій О.В. Комп'ютерна програма оптимізації проведення спортивних змагань з плавання. Матеріали II всеукр. наук.-практ. конф. „Актуальні проблеми юнацького спорту”. Херсон, 2003. – С. 76-77.

WAYS OF USE OF COMPUTER TECHNOLOGIES TO
LEARNING – TRAINING PROCESS FROM SWIMMING

Olexandr SKALIY

Ternopil State Pedagogical University named after Volodymyr Hnatyuk

Annotation. In article effective receptions of use of computer technologies are considered in training swimming.

The possibilities of computer technologies usage in the learning process of the students are described.

**СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗА
ТРАДИЦІЙНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ НАВЧАННЯ**

Олександра СМАКУЛА

Ізмаїльський гуманітарний університет

Фізична культура молоді на сучасному етапі суспільства, незважаючи на її велике значущість для вирішення багатьох особистих питань (оздоровлення, особистий розвиток та ін.) залишається поки що не на високому рівні.

Студенти вищих педагогічних навчальних закладів досить формально ставляться до предмету і занять з фізичної культури.

В цьому винен певною мірою традиційний досвід викладення цього предмету ще в школі, який найчастіше організується за принципом “нормовідповідності”, тобто виконання певних нормативів фізичних вправ. Навчання, що у базовій навчальній програмі з фізичного виховання вищих закладів освіти закладено полімотиваційну основу навчання цього предмету, як було вже підтверджено

раніше. Визначено, що показниками оволодіння необхідного рівня знань і вмінь з фізичної культури випускника вищого навчального закладу є: знання і дотримання основ здорового способу життя; знання основ організації і методики найбільш ефективних форм раціональної рухової діяльності й уміння застосувати їх на практиці у своїй фізичній активності; знання основ методики оздоровлення і фізичного удосконалювання традиційними і нетрадиційними засобами і методами фізичної культури; знання основ професійно-прикладної підготовки й уміння застосовувати їх на практиці; знання основ фізичного виховання різних верств населення; стійка навичка до щоденних занять фізичними вправами у різноманітних раціональних формах; виконання відомих нормативів професійно-прикладної психофізичної підготовленості; проінформованість про всі головні цінності фізичної культури і спорту.

Розглянемо, як же реалізується ці цілі і завдання безпосередньо у процесі навчання. Передбачено різноманітні форми роботи: лекції, лабораторні, практичні, семінарські заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота студентів за завданнями викладача, контрольні нормативи. Надається чіткий розділ завдань за етапами навчання за складовими теоретичної, методичної та фізичної підготовки, показники контролю. Але, упорядкуванню системи фізичного виховання студентів не вистачає наукових відомостей про суб'єктивний фактор, а саме, виявлення ставлень студентів до цього навчального предмету та відповідних занять. Як відомо, будь-які цілі та завдання, найкращі програми залишаються суто формальними, не надають необхідного впливу, якщо не є особистісно прийнятими, включеними в мотиваційну сферу тих, хто навчався.

З метою вивчення ставлень студентів (136 осіб) гуманітарного університету до навчання предмету "Фізичне виховання", пропонувалось оцінити за наведеними критеріями спочатку предмет, який викладався в школі "Фізична культура", та той, що зараз викладається у вищому навчальному закладі.

Критерії оцінювання (за В.А. Семиченко та М.І. Сичовою): 1) професійна необхідність предмету; 2) якість викладання: чіткість, логічність, послідовність, доступність; 3) наявність у студента власного інтересу до змісту даного предмету; 4) науковість матеріалу, що викладається; 5) особистісна привабливість викладача; 6) оцінка, яку студент отримав за предмет; 7) оцінка яку студент поставив собі сам; 8) ступінь важкості предмета для студента; 9) ступінь активності студента в подоланні труднощів, що виникають при вивченні предмету; 10) оцінка студентом обсягу навчального матеріалу, що виносить на самостійне опрацювання; 11) оцінка викликованості виконання завдань, що виносяться на самостійне виконання; 12) самооцінка ступеню власної підготовки до занять з предмету.

В контексті проведеного дослідження цікавим також є співставлення перспективних оцінок студентами навчального предмету "Фізична культура" у школі та їх відношення до аналогічного предмету "Фізичне виховання" у вищому навчальному закладі. Для цього через рік було проведено ще одне опитування з заданої проблеми (брало участь 144 особи). Відповідні дані (1 – оцінка шкільного і 2 – оцінка вищого предметів з фізичної культури) наведені в таблиці.

Що стосується оцінок за критерієм "якість викладання: чіткість, логічність, послідовність, доступність", то слід відмітити, що у зоні високих оцінок пріоритет надається вищому навчальному закладу. Разом з цим помітно меншою є кількість студентів, які надають шкільному предмету мінімально низьку оцінку.

За параметром наявності у студентів власного інтересу до предмету можна стверджувати, що при переході від школи до навчального закладу у структурі орієнтацій студентів щодо даного предмету змін не відбулося. Якщо оцінка інтересу до

**Порівняння ретроспективних оцінок студентами навчального предмету
“Фізична культура” у школі та їх ставлення до аналогічного предмету
“Фізичне виховання” у ВНЗ**

Критерії оцінювання	Об'єкт оцінювання	Розподіл студентів за оцінками									
		5		4		3		2		1	
		К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%
1	ВНЗ	99	66,4	18	12,1	6	4,1	3	2,0	23	15,4
	школа	87	58,4	13	8,7	16	10,7	10	6,7	23	15,4
2	ВНЗ	68	45,6	19	12,7	19	12,8	4	2,7	45	30,2
	школа	95	63,7	24	16,0	17	11,4	1	0,1	12	8,0
3	ВНЗ	69	46,3	15	10,1	13	8,7	6	4,1	46	30,9
	школа	64	42,9	18	12,2	13	8,7	11	7,4	43	28,8
4	ВНЗ	26	14,3	15	10,1	29	19,3	14	9,3	65	43,6
	школа	60	40,3	29	19,3	15	10,1	13	8,7	32	21,3
5	ВНЗ	94	63,0	13	8,7	6	4,1	15	10,1	21	14,1
	школа	97	65,1	24	16,1	17	11,4	3	2,0	8	5,4
6	ВНЗ	123	82,6	19	12,7	2	1,3	1	0,7	4	2,7
	школа	94	63,1	31	20,9	1	0,7	3	1,3	21	14,1
7	ВНЗ	83	56,4	42	28,3	12	8,0	3	2,0	8	5,4
	школа	72	48,3	51	34,3	12	8,0	2	1,3	12	8,0
8	ВНЗ	94	63,1	22	14,7	17	11,4	3	2,0	13	8,7
	школа	80	53,8	24	16,0	19	12,7	6	4,1	20	13,4
9	ВНЗ	67	45,0	30	20,0	16	10,8	9	6,0	27	18,0
	школа	81	54,4	28	18,7	17	11,4	2	1,3	21	14,1
10	ВНЗ	45	30,3	21	14,1	19	12,7	3	2,0	61	40,7
	школа	57	38,3	28	18,8	17	11,4	10	6,7	44	29,3
11	ВНЗ	89	66,6	27	18,2	18	12,1	3	2,0	11	7,4
	школа	69	46,3	36	24,3	22	14,8	10	6,7	16	10,7
12	ВНЗ	84	56,5	28	18,8	14	9,3	3	2,0	20	13,4
	школа	88	57,7	29	19,3	9	6,0	10	6,7	22	14,8

вузівського курсу дещо вища за максимальним балом, в той же час доля студентів, які взагалі не мають інтересу до даного предмету, також більша.

Критично оцінюють учасники рівень проблемності викладання, його науковості та відповідності сучасним вимогам. Кількість вищих оцінок (4-5) помітно більша відносно шкільного предмету (59,6%), ніж вузівського (24,4%). Одночасно кількість тих, хто взагалі негативно оцінює викладання предмету за таким параметром, є більша стосовно вузу, ніж школи.

В той же час кількість студентів, що вказали на високий рівень їх оцінки за даною предметом (шостий параметр) помітно більше відносно вузу. Очевидно, це пов'язано з тим, що у школі учнів диференційовано оцінюють за рівнем фізичної підготовки, тоді як у вузі таке оцінювання не відбувається.

Студентам також пропонувалось оцінити самим свій рівень фізичної підготовленості. Як видно з таблиці, студенти відносно як вузівського, так і шкільного предмету оцінюють себе достатньо критично. Кількість тих, хто поставив собі високу оцінку, помітно менша у порівнянні з оцінками, що виведені викладачем або викладачем. Більш високим є рівень критичності стосовно оцінки, яку опитувані поставили собі у школі.

Оцінки предмету за ступенем важкості мають зворотне значення: високі оцінки свідчать про надмірний рівень, тоді як низькі - про легкість предмету для студентів. І тут рівень важкості предмету у вузі є більш високим, ніж у школі.

Водночас ступінь активності, що, за оцінкою студентів, вони прикладають при подоланні труднощів, які виникають при вивченні цього предмету, є більш високою у школі.

Щодо обсягу навчального матеріалу, що виносить на самостійне опрацювання, то тут відбулася своєрідна поляризація думок: половина учасників оцінюють його як незначний або помірний, і половина - як суттєвий, значний (оцінки 2-1). Разом з тим доля студентів, що вважають себе завжди або майже завжди готовими до відповідних занять, переважає.

Висновок. Таким чином, отримані дані надають можливість зробити припущення, що в системі суб'єктивних ставлень студентів шкільний предмет "Фізичне виховання" вважається більш привабливим, позитивно забарвленим, впливовим, ніж той, що викладається у вузі. Безумовно, певною мірою тут має прояв ідеалізація студентами подій, що відбувалися у минулому (у "щасливому дитинстві"). Але не може не турбувати той факт, що ставлення студентів до фізичного виховання як складової їх життєдіяльності і водночас навчального предмету не лише не розвивається відповідно їх реальної значущості, а й певною мірою згасає.

Порівняльний аналіз оцінок студентами навчальних предметів "Фізична культура" у школах та курсу "Фізичне виховання" у ВНЗ свідчить про те, що організація викладання відповідного курсу у вищому навчальному закладі отримує по багатьох критеріях більш низькі оцінки, ніж ті, що отримав аналогічний шкільний курс.

Важливим шляхом підвищення результативності навчального курсу "Фізичне виховання" формування у студентів ціннісного ставлення до фізичної культури і спорту. А це може бути можливим лише за умов врахування у навчальному процесі і відповідного методичного забезпечення основних напрямків впливу цього предмету на людину: особистісного (формування адекватної самооцінки, позитивної Я-концепції, розвиток гуманістичної спрямованості студента), професійного (оволодіння елементами професійної техніки), профілактичного (оволодіння прийомами і засобами попередження професійних захворювань), активізуючого (підвищення тону організму, працездатності, релаксуючого (засвоєння прийомів релаксації, подолання м'язових бар'єрів), соціального (засвоєння навичок міжособистісної взаємодії, вміння роботи в командах), тощо.

THE STUDENT'S PECULIAR ATTITUDE TO PHYSICAL CULTURE IN A TRADITIONAL OF TRAINING

Alexandra SMAKULA

Izmail Humanitarian University

Annotation. In the article the problems connected with the methods of teaching of Physical Training in teachers' training institutions are reviewed. It is shown that when the traditional training is used, the students don't acquire the value attitude to the physical sport culture. New approach to the teaching of this course, based on the principles of polymotivation and reflexive multistage self-analysis, optimizes the attitude to the subject and classes in physical training as individual and professional value.
